

Arriba l'autoficció

Ibé, finalment ens arriba l'autoficció –la *self-fiction*– que esperàvem provinent dels Estats Units d'Amèrica, el país del *self-made man* i del *self-service*, com se sap. D'entrada, *Dances de guerra* és un bon producte modern –per als amants de la modernor i per a tot aquell a qui plagui de quedar-hi bé– i fet a la seva: sis relats encaixonats entre un poema inicial i un altre final –entre *naïfs* i adolescents: *jovenívols*– i tres textos entremig, també amb pretensions entre versaires i poètiques força passables –de lectura de passavolant, vull dir–, difícils de definir, en aquest país de definicions inexactes.

Diguem, per fer-nos entendre, que la primera peça de cada triada sol prendre l'aparença d'un poema de batxillerat i les altres d'allò que s'ha arribat a designar, per sortir del pas, com a prosa poètica. En trobaran a cabassos per poc que rebusquin una mica entre els nostres poetes i versaires.

Una vida intensa

Ara, els relats no; els relats ja són una altra cosa. Com que l'autor va néixer el 1966 a la reserva índia de Wellpinit, a l'estat de Washington, de pares indis americans Coeur d'Alene i Spokane, va ser operat d'hidrocefàlia quan tenia 6 mesos amb risc de perdre facultats mentals, es va graduar en estudis americans a la Universitat catòlica de Gonzaga, va patir les conseqüències de l'alcoholisme familiar, està casat, té dos fills, escriu versos, prosa i guions de cinema i viu a Seattle, a 5 hores d'on va néixer, i de tot plegat en fa

matèria de les històries que escriu mitjançant un narrador en primera persona –homodiègetic i intradiègetic, doncs–, els seus relats tenen tanta aparença de realitat que sembla que llegim les confessions d'una ment que es rigui del cos i de la història que l'aguanta. Hi ha, això no obstant, un punt de sentimentalisme, no pas de nostàlgia; però tampoc de vindicació. Aventuro que no siguin aquestes tres virtuts –o defectes–, els valors que van fer que Rilla Askew, Kyoto Mori i Al Young li atorguessin el 2010 PEN/Faulkner Award

(que convé saber amb qui ens juguem els gustos).

En fi, que quan llegim aquesta mitja dotzena de relats de l'adaptació de la diversitat cultural a l'*american way of life* no sabem si el protagonista –nosaltres, en llegir-lo en primera persona– se'n fot tan dissimuladament que es perd tota gràcia o s'hi adapta. Aquesta ambigüitat argumental és la raó dels finals aigualits d'aquestes històries tan ben distribuïdes que totes les edicions consultades tenen la mateixa portada. *

CONTES JORDI CAPDEVILA

Els entrebancs a la felicitat

Gairebé tothom es considera prou feliç si en un moment donat se l'hi pregunta sense condicionants. Però el mirall de la realitat ens diu que a l'interior de cada persona nien desequilibris que alteren l'existència i poden angoixar. A vegades són fets minúsculs i d'altres ben profunds, i tenen en comú que estan impregnats només en les vísceres de qui els pateix.

Treure a fora el budellam d'aquestes realitats per mostrar la magnitud dels desajustaments vitals de certes persones, és el que ha fet Ricard Biel amb nou relats sense cap més nexa que la diversitat de la violència física i psíquica que afecten els seus protagonistes. *Un grapat de mala herba* brota sense aturador i permet mostrar la crueltat i fins i tot la

vilesa humana. En aquest creixement de turment hi trobem els dimonis que emboliquen l'esperit amb fantasmes imaginats i l'entorn dels seus familiars i amics.

En aquests grapats d'herbes malsanes resalten prou casos d'infants i joves indefensos i sense esperança. Perquè una constant de gairebé totes les narracions és que el mal sempre s'imposa i en alguns casos és ben acceptat per la víctima. N'és un tast la narració del noi que admirava el maltractament físic que rebia periòdicament del seu pare o el jove detestat per l'entorn perquè ningú comprenia el seu delit per cuidar un nen retardat. Uns contes sense condicionants morals, explicats amb un llenguatge potent, directe, amb prou crueltat en certs moments i pru-

dent delicadesa en altres, però tots d'estructura ben tramada.

Un llenguatge prou intens quan és el narrador i la víctima, alhora, qui explica desventures. Especialment, quan són narracions protagonitzades pels més febles i que gairebé sempre cercaran justificacions al mal que reben. També en són bons exemples les reflexions d'un aspirant a suïcida i les d'un home madur que s'encaterina d'un nen per festejar la seva mare.

Un llibre que confirma una veu amb futur, com ja va mostrar l'autor amb els seus dos primers volums de contes –*Ombres concretes* i *Llit d'espines*– i amb la novel·la *Potser perquè érem nens*. Una consolidació ben palpable en aquest aplec de narracions. *

Sherman Alexie
combina la tradició índia amb l'actualitat / ARXIU

DANSES DE GUERRA
Sherman Alexie
Traducció: Esther Tallada
Editorial: Edicions de 1984 (Barcelona, 2012)
Pàgines: 256
Preu: 17 euros

L'apunt

Alexie, a més de narrador, ha publicat vuit poemaris. La seva obra ha estat traduïda a quinze idiomes.

UN GRAPAT DE MALA HERBA
Ricard Biel
Editorial: La Magrana (Barcelona, 2012)
Pàgines: 153
Preu: 18 euros